

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
5. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร

6. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ

7. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

8. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

9. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร

10. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ

11. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

12. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

13. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ควรเป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร มีสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล อยู่ในระดับมาก

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่ มีความแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 1,990 คน จากโรงเรียนจำนวนทั้งหมด 119 โรงเรียน ซึ่งจำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 119 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,752 คน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำนวน 119 คน จากจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 119 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ผู้วิจัยได้ใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) (ลิทธิ ชีรสรณ์, 2552 หน้า 114) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน จากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล จำนวน 119 โรงเรียน โดยกำหนดอัตราส่วน 1:1:2 ซึ่งจำแนกเป็น

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน

2.2 ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 80 คน

2.3 ครูผู้สอนโรงเรียนละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนทั้งสิ้น จำนวน 160 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 ,หน้า 44)

1. ผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจงโรงเรียนละ 1 คนคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รวม 80 คน

2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวนโรงเรียนละ 1 คน รวม 80 คน

3. ครูผู้สอนได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่ายวิธีจับสลาก (Lottery) แบบใส่คืน จำนวนโรงเรียนละ 2 คน รวม 160 คน

รวมกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการทั้งสิ้น 320 คน

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านนักเรียน ด้านครูและบุคลากรและด้านโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
5. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านครูและบุคลากรที่ไม่แตกต่างกัน
7. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านนักเรียน ด้านครูและบุคลากรและด้านโรงเรียนแตกต่างกัน ส่วนด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่ไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่า ด้านนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านครูและบุคลากร ด้านโรงเรียน ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

9. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ใน ระดับปานกลาง

10. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

11. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

12. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านครูและบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ด้านโรงเรียน และด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านนักเรียนและการมีส่วนร่วมของชุมชน ไม่แตกต่างกัน

13. แนวทางการยกระดับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านนักเรียน และด้านโรงเรียน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก นโยบายต่างๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนดีศรีตำบล เป็นนโยบายที่มีเป้าหมายชัดเจนที่จะลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนชนบทและโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบทได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และรองรับการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมทั้งทางด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์กร โดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา รวมทั้งโรงเรียนดีศรีตำบล ยังอบรม ส่งเสริม ให้นักเรียนก็เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และมีวินัยในเรื่องของการรักษาความสะอาดของโรงเรียน ถูกปมเพาะให้เป็นผู้มีจิตอาสา ช่วยเหลือผู้อื่นและดูแล รักษาสาธารณประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งก็เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ และส่งผลให้นักเรียนนั้นสามารถร่วมกิจกรรมต่างๆ กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถนำองค์ความรู้และทักษะชีวิตที่ได้จากการเรียนรู้ให้นำมาสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 25) กล่าวว่าบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ ควรส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการวัดประเมินผล และการวิจัยพัฒนาศักยภาพครูทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งความสำเร็จของนักเรียนจะเกิดขึ้นได้นั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนต้องมี

ครูที่เป็นผู้ที่คอยอบรม สั่งสอน ให้ความรู้ ให้ความรักความเมตตาปฏิบัติต่อนักเรียนเสมือนเป็นลูกหลาน และครูผู้บริหารก็เป็นผู้มีวินัย ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียน นอกจากนี้ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ และความสามารถในการบริหารจัดการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สนับสนุนและเสริมสร้างกิจกรรม หรือโครงการของโรงเรียนที่เน้นส่งเสริมประชาธิปไตย ฝึกความเป็นระเบียบวินัยให้กับนักเรียน โดยผ่านการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจสามารถนำไปพัฒนาความรู้ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นำความเป็นไทยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน อีกทั้งโรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรภายในโรงเรียนร่วมกันในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับชุมชน มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และจัดตกแต่งบริเวณต่างๆ อย่างสวยงาม โดยรอบสะอาด ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 25) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนดีศรีตำบล ดูแล และการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน ประสานหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ เช่น ชุมชน เอกชน สถานบันศาสนาสถานประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการระดมทรัพยากร รวมทั้งโรงเรียนยังร่วมกับชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการร่วมจัดงานบุญ ประเพณี การสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ วิชัย (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามบทบาทของโรงเรียนผู้บริหารและครูของโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านผู้บริหารและครู ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน ในโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญยศรีสวัสดิ์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยสนับสนุน(Input) ด้านกระบวนการ(Process) และด้านกระบวนการ(Process) ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน

ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้านเช่นกัน 3. ปัญหา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้ ด้านปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการสนับสนุนด้านสื่อการสอน คอมพิวเตอร์ สนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์ รองลงมาคือให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอย่างเพียงพอและจัดสรรครูเพิ่มหรือพัฒนาบุคลากรด้วยการอบรม สัมมนา ตามลำดับ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นควรให้ส่งเสริมนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านการคิดคำนวณ รองลงมาคือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ส่วนด้านผลผลิตของโครงการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความประสงค์อยากให้โรงเรียนส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ทำน้ำดื่มเป็นตราของโรงเรียน ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เพาะเห็ดและปลูกผัก และทำสินค้าหนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์(OSOP) ออกมาขาย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกลิณี ชิวปรีชา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีศรีตำบล พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีศรีตำบล ในภาพรวมใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหัวหน้าโครงการ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการและด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านนักเรียน ด้านครูและบุคลากรและด้านโรงเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ส่งผลต่อการดำเนินงานต่างๆ ย่อมแตกต่างกันด้วย ผู้บริหารเป็นบุคคลที่ต้องบริหารจัดการในทุกเรื่องของกิจการในโรงเรียน เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม มีเหตุผล มีความรู้ทางการศึกษา เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถทางการบริหาร มีการวางแผน กลยุทธ์ ในด้านต่างๆ ซึ่งนักการศึกษา กล่าวว่า (เยาวเรศ วงศ์पालิย์, หน้า 24) ผู้บริหารจะต้องมีบทบาทหน้าที่ในหลายด้าน ได้แก่ บทบาทในฐานะผู้นำ บทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน บทบาทในการพัฒนาบุคลากร บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น ส่วนครูมีบทบาทหลักใน

งานปฏิบัติการสอนและงานส่งเสริมการสอน จากบทบาทหลักดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหาร และครู ซึ่งมีสถานภาพตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน โรงเรียนดีศรีตำบลแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา วงษ์กันยา (2552, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีการจัดระบบงานให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรในฝ่ายต่างๆ รู้หน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้มอบหมาย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของสุรัฐ ศิลปอนันต์ (2548, หน้า 59) ได้กล่าวว่าโรงเรียนประสิทธิภาพสูง คือ โรงเรียนที่ปรับปรุงระดับผลงานและประสิทธิภาพของตนตามทรัพยากรที่ใช้อย่างต่อเนื่อง และการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนชุดใหม่สร้างความมุ่งหมายรวม ซึ่งเป็นตัวกำหนดทิศทางของโรงเรียน และมุ่งมั่นปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ จัดระบบและมาตรการในการดูแลซ่อมบำรุง และคงสภาพเป็นต้นแบบโรงเรียนดีศรีตำบล เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ ภัครภรณ์ มานิตย์ (2550, หน้า 81) ได้ศึกษาการจัดการแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มโรงเรียนโป่งสา จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าในด้านการจัดการแหล่งเรียนรู้ที่ได้ศึกษามานั้น มีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา สார்วจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนใช้แหล่งเรียนรู้ และกำหนดครูผู้รับผิดชอบด้านแหล่งเรียนรู้ ส่วนในประเด็นดำเนินการให้ครู นักเรียน ชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจและยินดีเข้าร่วมโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล แก้ปัญหาที่สำคัญให้ลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมือกับทุกฝ่าย

4. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนทั้งชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่ให้การช่วยเหลือและได้รับการประสานความร่วมมือมาโดย

ตลอด คล้ายกับผลการศึกษาของพัชรินทร์ จูแวน (2549, หน้า 61-62) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อหลวง อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการเสนอข้อมูลสภาพปัจจุบันของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน เช่นเดียวกับ ปนิตา ปันดอน (2553, หน้า 45) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการจัดการโรงเรียนแม่ตึนวิทยาคม อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาด้านวิชาการ ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมให้ความเห็นชอบในแผนปฏิบัติการประจำปี ติดตามผลการดำเนินงาน ในลักษณะการรายงานผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน ให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแผนการปฏิบัติการประจำปี ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ในสาระภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมให้เด็กในพื้นที่บริการได้รับการศึกษาโดยการประชาสัมพันธ์รณรงค์แก่ผู้ปกครอง จัดหางบประมาณสนับสนุนการแข่งขันทักษะทางวิชาการ ให้คำแนะนำการศึกษาต่อแก่ผู้เรียน

5. ปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากนักเรียนยังขาดความเอาใจใส่ และสนใจในการเรียน ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อีกทั้งนักเรียนยังขาดความรับผิดชอบในการเรียนไม่ว่าจะเป็นการตรงต่อเวลาในการเรียน การรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจ เทคนิควิธีการสอนที่แปลกใหม่ที่กระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียน ยังไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่ได้พัฒนาศักยภาพการใช้เทคโนโลยี และการพัฒนางานเท่าที่ควร หรือขาดงบประมาณในการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพครู อีกทั้งโรงเรียนยังขาดแหล่งเรียนรู้ด้านระบบนิเวศวิทยาทางธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัดนา สิทธิราช (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการดำเนินงาน ปัญหา และ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวนุรุพา อำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผลการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนพร้าวนุรุพา มีระดับความสำเร็จในภาพรวมอยู่ที่ระดับ ปานกลาง มี 4 ด้าน คือ การมีห้องสมุด 3 ดี การมีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ครบถ้วนและได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อ

เทคโนโลยีทันสมัยในการสอนและการเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ทั้งทอง (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีศรีตำบล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีศรีตำบล รุ่นที่ 1 จำนวน 182 โรงเรียน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 124 โรงเรียน มีผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียน 106 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการและครูผู้สอน รวม 212 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist)และปัญหาการบริหารเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีศรีตำบลนั้น พิจารณาจากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ตามลำดับดังนี้ 1) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ 2) ด้านการประเมินผล 3) ด้านการวางแผน และงานวิจัยของ สุวานิตย์ เนคมานุรักษ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการดำเนินงานโครงการในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับคือ ด้านการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ 3) แนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านบริหารจัดการ ได้แก่ ควรมีการวางแผนกำหนดนโยบายขอบข่ายงานผู้รับผิดชอบให้ มีการกำกับติดตามและรายงานการดำเนินงานเป็นต้น ด้านการเรียนรู้ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อใช้สื่อเทคโนโลยี ประกอบการจัดการเรียนรู้ ให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรมศึกษาดูงาน เป็นต้น ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอกเพื่อมาสนับสนุนการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน และด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ ควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียน และชุมชนสามารถเข้ามาบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีจากชุมชน

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจาก

ผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลไปสู่ การปฏิบัติและการบริหารจัดการด้านบุคลากรยังไม่สามารถบ่งบอกถึงการกระจายอำนาจ เท่าที่ควร ส่วนครูผู้สอนจะเป็นผู้รับทราบแนวปฏิบัติจากผู้บริหารและเป็นผู้ลงมือปฏิบัติแต่ ยังขาดความชัดเจนในเรื่องแนวปฏิบัติและข้อจำกัดอีกหลายประการ โดยเฉพาะการ กระจายอำนาจในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยภพ อุตสาหะ (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการดำเนินการของ โรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าผลการ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝันของจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมแตกต่างกัน และมีปัญหาในการดำเนินงาน แตกต่างกัน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างพลังขับเคลื่อนให้โรงเรียนมีระบบการบริหาร จัดการที่ดี ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ด้านการ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นมืออาชีพ ด้านการเพิ่มสมรรถนะของโรงเรียน ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

7. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา ราย ด้านพบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน และการอนุมัติงบประมาณในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลมีความล่าช้าทำให้ ส่งผลต่อการดำเนินงานซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เนื่องจาก โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนน้อยส่งผลทำให้งบประมาณในการบริหารงานน้อยตามไปด้วย การจัดสรรงบประมาณเป็นสิ่งที่ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดควร สนับสนุนงบประมาณให้เหมาะสมกับการดำเนินงานตามโครงการรวมทั้งจัดสรรงบประมาณ ให้ทันกับระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนิวัตร นาคะเวช (บทคัดย่อ, 2548) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของโรงเรียนต้นแบบในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียน ในฝัน จำนวน 100 โรงเรียนจากโรงเรียนที่ได้รับการรับรองเป็นโรงเรียนต้นแบบทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบว่า สภาพ ปัญหา และอุปสรรคของโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ต้องการได้รับจัดสรรงบประมาณอาคารเรียน ห้องปฏิบัติการและคอมพิวเตอร์เพิ่มเติม สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ขาดอัตรากำลังครู การพัฒนาครูไม่ต่อเนื่อง

และเท่าเทียมกันทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียนบางส่วนไม่เพียงพอ ชุมชนให้การสนับสนุนร่วมมืออยู่ในระดับปานกลางและไม่ต่อเนื่อง และเป็นไปในทำนองเดียวกับการศึกษาของคณิตศาสตร์ กัลดเนียม (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมืองลำพูน พบว่า มีปัญหาและข้อเสนอนโยบายด้านการวางแผนปัญหาที่สำคัญคือ การได้รับจัดสรรงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ และอนุมัติล่าช้า และมีจำนวนเงินไม่แน่นอนทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน หน่วยงานระดับขึ้นไป ควรมี แผนงาน นโยบาย และการวางแผนการบริหารงบประมาณที่แน่นอนและชัดเจน และควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา จัดหาเอกสารให้ความรู้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านบทบาทหน้าที่ความรู้เรื่องนโยบายและวางแผนงบประมาณ ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละโรงเรียนมีการประชุมร่วมกันเดือนละ 1-2 ครั้ง เพื่อปรึกษาหารือและวางแผนนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาด้านการแสวงหา และการสนับสนุนงบประมาณพบปัญหาคือ ชุมชนเข้าใจว่าการจัดหางบประมาณเป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องให้อยู่แล้วและประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีกำลังทรัพย์ มากพอจะสนับสนุน

8. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลและการจัดการศึกษา ทำให้โรงเรียนในสังกัดดำเนินงานตามเป้าหมายของโครงการได้ซึ่งสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2548, หน้า 49) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์กรโดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา

9. ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับบทบาทหน้าที่ของตนเอง แสดงออกถึงการรักษากฎระเบียบที่กำหนดของส่วนรวม สามารถใช้องค์ความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้เป็นทักษะ

ในการดำเนินชีวิต สร้างรายได้ระหว่างเรียนด้วยตนเอง ทั้งนี้ครูต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดกิจกรรม และวางแผนการทำงานได้เองจากการที่ครูจัดการเรียนการสอน รวมทั้งโรงเรียนปลูกฝังจิตสำนึก มีกิจกรรมที่เสริมความรู้ทักษะการทำงานอย่างปลอดภัยให้กับนักเรียน ทั้งนี้ โรงเรียน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีการประสานความร่วมมือในการจัดทำแผนการพัฒนาศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการจัดให้มีการนิเทศและประเมินผลการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญฤทธิ์ วิชัย (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการประเมินประสิทธิผลการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญศรีสวัสดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามบทบาทของโรงเรียน ผู้บริหารและครูของโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญศรีสวัสดิ์ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านผู้บริหารและครู ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นกัน 2. ผลการประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญศรีสวัสดิ์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยสนับสนุน(Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านกระบวนการ(Process) ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และกลุ่มผู้ปกครองของนักเรียน ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผลการประเมินอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้านเช่นกัน 3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้ด้านปัจจัยในการดำเนินงานของโครงการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการสนับสนุนด้านสื่อการสอน คอมพิวเตอร์ สนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์ รองลงมาคือให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอย่างเพียงพอและจัดสรรครูเพิ่มหรือพัฒนาบุคลากรด้วยการอบรมสัมมนาตามลำดับ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เห็นควรให้ส่งเสริมนักเรียนเกี่ยวกับการอ่านการคิดคำนวณ รองลงมาคือส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ส่วนด้านผลผลิตของโครงการผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความประสงค์อยากให้โรงเรียนส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ทำน้ำดื่มเป็นตราของ

โรงเรียน ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เพาะเห็ดและปลูกผัก และทำสินค้าหนึ่งโรงเรียน
หนึ่งผลิตภัณฑ์(OSOP) ออกมาขาย

10. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี
ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตาม
ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และครูผู้รับผิดชอบโครงการ โดยรวมและ
รายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการ
วิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีวิสัยทัศน์ ทศนคติในการทำงานที่
แตกต่างกัน ผู้บริหารเป็นนักวางแผน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ส่วน
ครูเป็นผู้ที่รับนโยบายและปฏิบัติตามแผนงานที่ผู้บริหารได้วางไว้ซึ่งครูก็จะไปต่อยอด
ความคิดจากแผนงานของผู้บริหารอย่างสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
เกลิณี ชิวปรีชา (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วม
สำหรับโรงเรียนดีศรีตำบล พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน
ดีศรีตำบล โดยรวม ใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผน อยู่ในระดับมาก การนำแผนไปสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับ
มาก ส่วนการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนดีศรีตำบล โดยรวม ใช้รูปแบบโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก
อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การวางแผนอยู่ในระดับมากที่สุดการนำแผนไปสู่
การปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการประเมินผลโดยครูเป็นหลักอยู่ในระดับมาก
ความต้องการจำเป็นในการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยครูและชุมชนเป็นหลักเรียงลำดับ
ดังนี้ การประเมินผล การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และการวางแผน ส่วนรูปแบบการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนดีศรีตำบล ควรใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับ
โรงเรียนดีประจำตำบลโดยครูและชุมชนเป็นหลัก โดยมีหลักการ แนวคิด และวัตถุประสงค์
ของรูปแบบ และองค์ประกอบของการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปสู่
การปฏิบัติ และการประเมินผลโดยครูและชุมชนเป็นหลัก

11. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี
ศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน โดยรวม แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้านพบว่า ด้านนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ด้านอื่นๆ แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

โรงเรียนขนาดเล็กก็มีจำนวนนักเรียนน้อยการได้รับการจัดสรรงบประมาณต่างๆ ก็ได้ไม่เท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ การระดมทรัพยากรและการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็น้อยตามมา ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 25) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนดีศรีตำบล ดูแล และการส่งเสริมความร่วมมือกับเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การภาครัฐ และเอกชนประสานหน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ เช่น ชุมชน เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและการระดมทรัพยากร ในด้านของห้องปฏิบัติการทางภาษา และห้องปฏิบัติการอื่นๆ ก็ไม่มีความพร้อม สื่อการเรียนรู้อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนก็ไม่มีเพียงพอเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ รวมถึงความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชนยังไม่มีความพร้อมเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเกียรติศักดิ์ วงศ์รักไทย (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การนำนโยบายโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กไปปฏิบัติ ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านปางสากลุ่มโรงเรียน เวียงสา 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่านเขต 1 พบว่า ด้านผลของการดำเนินงานและปัจจัยที่ทำให้การนำนโยบายโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่ทำให้การนำนโยบายโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กไปปฏิบัติประสบความสำเร็จ คือ การมีงบประมาณ การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม มีบุคลากรที่เพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือที่พร้อมได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรในหน่วยงานและส่วนที่เกี่ยวข้อง

12. ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูและบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ด้านโรงเรียนและด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ส่วนด้านนักเรียนและการมีส่วนร่วมของชุมชน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ระบบการดำเนินงานของสำนักงานเขตแต่ละพื้นที่มีบริบทในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ความคล่องตัวในการดำเนินงานต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ (คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบล 2553, หน้า 14) กล่าวว่าการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีศรีตำบล บรรลุตามวัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จที่

กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในแต่ละระดับ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะส่งผลให้โรงเรียนดีศรีตำบลประสบผลสำเร็จ คือ ผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ แต่ละระดับในฐานะผู้นำขององค์กรเพื่อผลักดันให้เกิดความสำเร็จเป็นโรงเรียนดี มีคุณภาพตามภาพความสำเร็จ

13. ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ได้แก่ ด้านนักเรียน พบว่า ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีความรู้ ความสามารถมาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยภาพรวมให้สูงขึ้น จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะทางวิชาการ และยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นป. 6 และ ม. 3 จัดกิจกรรมส่งเสริมและเสริมสร้างที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรที่ทางโรงเรียนกำหนด จัดกิจกรรมชุมนุมภูมิปัญญาท้องถิ่นให้กับนักเรียนสามารถใช้องค์ความรู้และทักษะชีวิตที่ได้จากการเรียนนำมาสร้างอาชีพเพื่อก่อให้เกิดรายได้ระหว่างเรียน จัดกิจกรรมชุมนุม / ฝึกประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะความสามารถทางด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ เทคโนโลยี ตามความถนัดของตนเอง แบ่งเขตรับผิดชอบให้นักเรียนรักษาความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเองและเป็นฝึกให้เป็นผู้มีจิตอาสา โดยครูกระตุ้น/เสริมแรงให้นักเรียนแสดงออกถึงพฤติกรรมตรงต่อเวลาในการเรียนและฝึกความกล้าแสดงออกและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ครูกำชับ/กำกับดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ตระหนักและร่วมกันรักษากฎระเบียบที่กำหนดของส่วนรวม ครูกำชับ/กำกับดูแลนักเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดีเรื่องมารยาทในการยิ้ม ไหว้ ทักทายผู้ใหญ่ จนเป็นนิสัย และครูสร้างความตระหนัก โดยกระตุ้นให้นักเรียนทราบถึงบทบาทของการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม (ไม่สร้างความสะดวก รื้อถอน ไม่เสพยา ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่)

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผู้วิจัยขอเสนอแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล พบว่าการดำเนินงานด้านที่มีประสิทธิผลน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านนักเรียน ควรมีการเสริมสร้างพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยการจัดอบรมเข้าค่ายวิชาการ โดยจัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีการจัดการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ เพื่อให้ นักเรียนมีความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียน และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น อีกทั้งกระตุ้น เสริมแรง ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ส่วนในด้านโรงเรียน โรงเรียนควรจัดแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เสริมสร้าง และกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน บริหารจัดการให้ภายในโรงเรียน สะอาด เป็นระเบียบ สวยงาม มีความมั่นคงปลอดภัยในทุกพื้นที่ของโรงเรียน อีกทั้งเป็น ศูนย์กลางการเรียนรู้ให้บริการแก่ชุมชน

1.2 ผลการวิจัยมีการเปรียบเทียบตัวแปร ซึ่งมีความเหมือนและแตกต่างกันไปบ้าง ในส่วนที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นพ้องตรงกัน และในส่วนที่มีความคิดเห็นต่างกัน ควรมีการศึกษารายละเอียด ทำความเข้าใจในเรื่องของการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะส่งผลให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพ ปัญหา และประสิทธิผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลที่มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายรูปแบบ เช่น การวิจัยแบบมีส่วนร่วม การสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การสนับสนุนและการพัฒนาการดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดี

ศรีตำบลประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.3 ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลเพิ่มเติมทั้งบทบาทของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในระดับเขตพื้นที่ คณะกรรมการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในระดับสถานศึกษา และบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการให้ถูกต้องเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี